

BILDANDE AV NATURRESERVATET RÖNSMYRAN I ÖVERKALIX KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Rönsmyrän.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.

- Området lämnas till fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning. I utvecklingsmarker kan även andra åtgärder genomföras.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Rönsmyran
Kommun:	Överkalix
Lägesbeskrivning:	ca 27 km NNO om Överkalix
Area:	278 ha
Fastigheter och ägare:	Rönsjärv 4:1 (del av), Sveaskog Rönsjärv 5:1 (del av), Staten via Naturvårdsverket
Sameby:	Pirttijärvi

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällen.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t.ex. genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.
11. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
13. Uppföra älgstorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor, dikesrensning samt breddning/trädsäkring av kraftledningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla
3. Naturvårdsbränning efter särskild utredning.
4. Utförande av restaureringsåtgärder av engångskaraktär, exempelvis stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag.
5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t ex genom anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar, eldstäder och vindskydd.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.

3. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Insamla ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Skräpa ner.
7. Göra upp en eld som är större än ca 0,5 meter i diameter.
8. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	278 ha
Naturtyper:	Skogsmark ca 131 ha, varav produktiv skog ca 96 ha Vatten ca 17 ha Myr ca 130 ha

Rönsmyran ligger alldeles på Polcirkeln i nordöstra delen av Övertorneå kommun. Reservatet består av norra kanten av Hällberget, Rönsmyran-myren som fortsätter cirka 2,5 kilometer norrut samt en mindre del söder om sjön Lill-Rönsjärv. Från Lill-Rönsjärv rinner Rönsbäcken norrut genom myren och vidare ut i den stora sjön Rönsjärv utanför reservatet. Rönsmyran består främst av torvmark men det finns även morän i området som har vaga spår av sydlig drumlinisering. En liten grusås löper genom området.

Myren är till stora delar trädbevuxen med större och mindre fastmarksholmar. Myrholmarna är klädda med urskogsartad granskog med stort inslag av gamla fröföryngrade björkar. Dessa skogar är naturliga successionsstadier efter skogsbrand för cirka 150 år sedan. Självvallring av lövträd och gran är omfattande och det ger upphov till stora mängder död ved och en kontinuerlig tillgång till färsk död ved. Myrskogmosaiken är i det närmaste opåverkad, med avseende på såväl skog som våtmark. Myren har höga naturvärden enligt länsstyrelsens våtmarksinventering.

På Hällbergets norra sluttningar finns mer sammanhängande skogar. Dessa skogar utgörs av naturliga successionsstadier efter skogsbrand. Den senaste branden, som

verkar ha inträffat under 1900-talets första hälft, har framförallt härjat söder om Lill-Rönsjärv. Öster om sjön har den senaste branden troligen inträffat för 150-200 år sedan. Här finns talrika jättetallar med brandljud från upp till 3-4 olika bränder. Åldern på dessa gamla talljättar ligger i spannet 300-500 år. Även enstaka vårtbjörkar med dubbla brandljud har påträffats i området. Åldern på dessa björkar torde vara mellan 300-400 år. Gran med brandljud förekommer också spritt i området, men då med enkla brandljud, och åldern på dessa torde inte överstiga 300 år.

Myrholmarna i norra delen av reservatet utgörs av brännor som är ungefär 180 år gamla och till stora delar urskogsartade. Skogarna är grandominerade med ett varierat inslag av tall och en hög andel löv, främst glas- och vårtbjörk. Det finns ett stort inslag av gamla fröföryngrade björkar. Överståndare förekommer i måttlig frekvens. På en av de norra myrholmarna är frekvensen överståndare högre, liksom inslaget av asp. Död ved förekommer rikligt i området, främst av lövträd men också i form av lågor av gran och tall.

Centrala delen av reservatet utgörs av ett produktivt grandominerat bestånd av brännakaraktär med inslag av grovt löv av både asp, björk och sälg. Här är grangrenarna rikt beklädda med garnlav. Den döda veden finns väl representerad av gran och löv i olika nedbrytningsstadier men det är få överståndare som fortfarande står kvar. En del av den döda veden är kolade lågor och stubbar. Naturskogsarten doftticka med sin karaktäristiska doft växer i området.

Skogen rakt söder om sjön och österut bort till skogsbilvägen är genomgående urskogsartad. Här hittas arter som rynkskinn, ullticka och liten aspgelélav. Trädslagsblandningen varierar från grandominerad till blandskog med ett stort inslag av grova, högvuxna gammeltallar. Det finns gott om vårt- och glasbjörk samt asp men det är något som är typiskt för området som helhet. Generellt finns det också tämligen gott om gamla sälgar. Skogen är fullskiktad och omväxlande med stora variationer mellan trädslagsblandning, produktivitet och markvegetation. Som helhet är skogarna i Rönsmyran förhållandevis produktiva och vid foten av sluttningar, eller andra ställen där vatten rinner ytligt, är vegetationen i regel frodig och örtrik.

Det finns en kåta från 1930-talet i sydöstra delen av reservatet och som står cirka 30 meter från vägen. Delar av den har rasat in och den är beväxt med mossor samt lingonris.

Länsstyrelsens bedömning

Rönsmyran är ett fint exempel på en orörd skogs-/myrmosaik med gamla, lövrika naturskogar. Våtmarken har bedömts hålla höga naturvärden i våtmarksinventeringen. Skogsmarken är högproduktiv och präglad av bränder. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Rönsmýran uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Rönsmýran är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498.

Den del av reservatet som ägdes av SCA köptes in under 2012.

Beslutet har föregåtts av samråd med Övertorneå kommun som inte har inkommit med svar. Förslaget har också remitterats till Försvarsmakten, SGU och Skogsstyrelsen. De har angett att de inte har något att erinra mot förslaget. I sitt yttrande har SGU även gett värdefull information om berggrunden och jordartsgeologin i området, något som har arbetats in i beskrivningen av området.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget men har inte inkommit med svar.

Pirttijärvi sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Samebyn har inte något att erinra mot förslaget.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

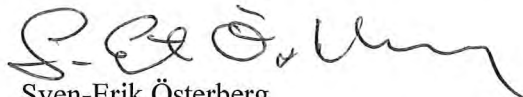
Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

BESLUTETS IKRAFTTRÄDANDE

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Sven-Erik Österberg, efter föredragning av naturvårdshandläggare Mary Agrér. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ulf Bergelin och länsassessor Anna Modig deltagit.

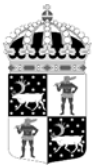
Sven-Erik Österberg

Mary Agrér

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8561-11

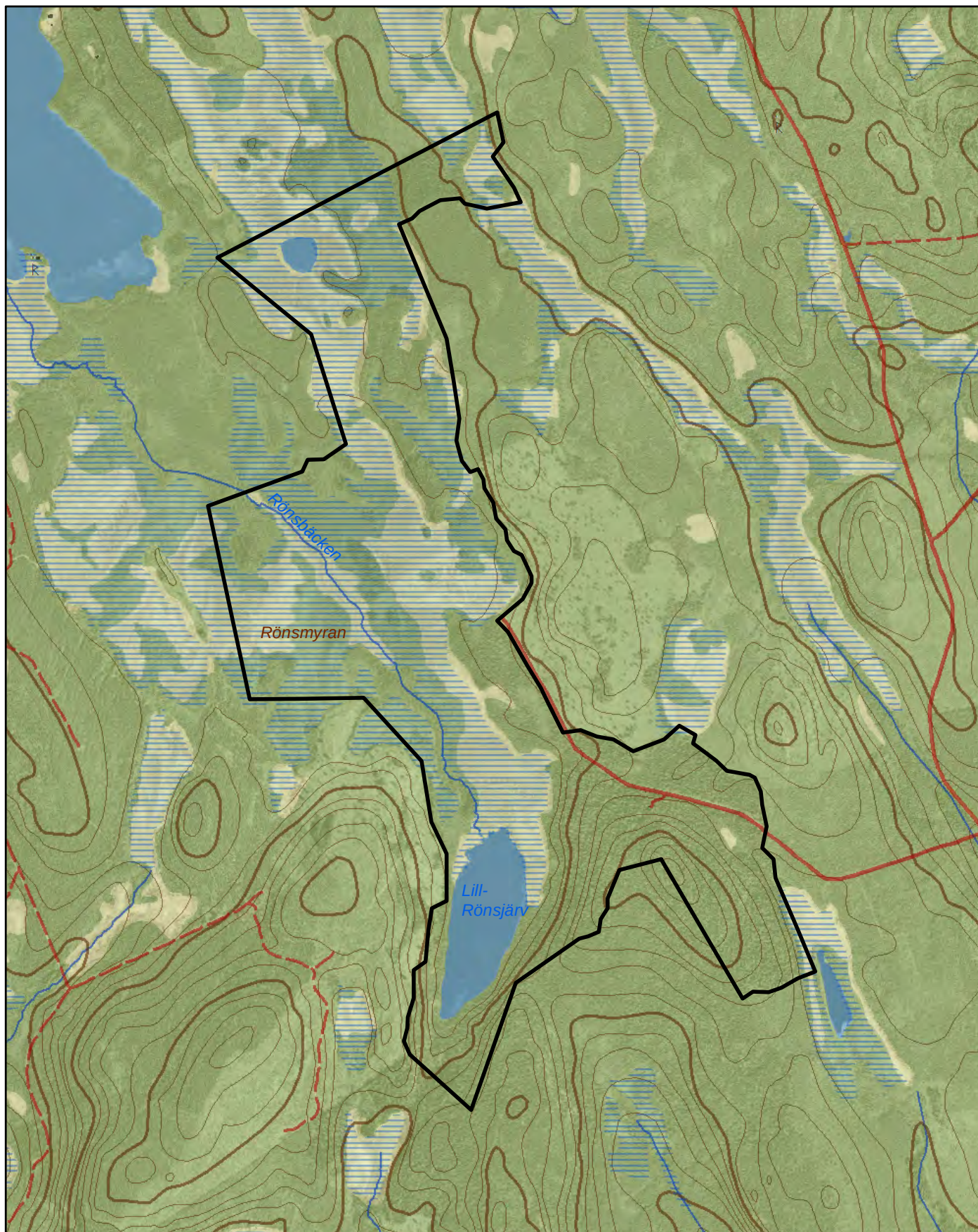
NR2020985

Bilaga 1

Naturreseptatet Rönsmýran

Area 278 ha

Skala 1:20 000

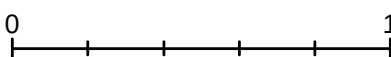

© Lantmäteriet

Gräns för naturreseptatet

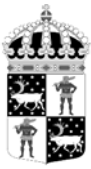
0

1

Kilometer

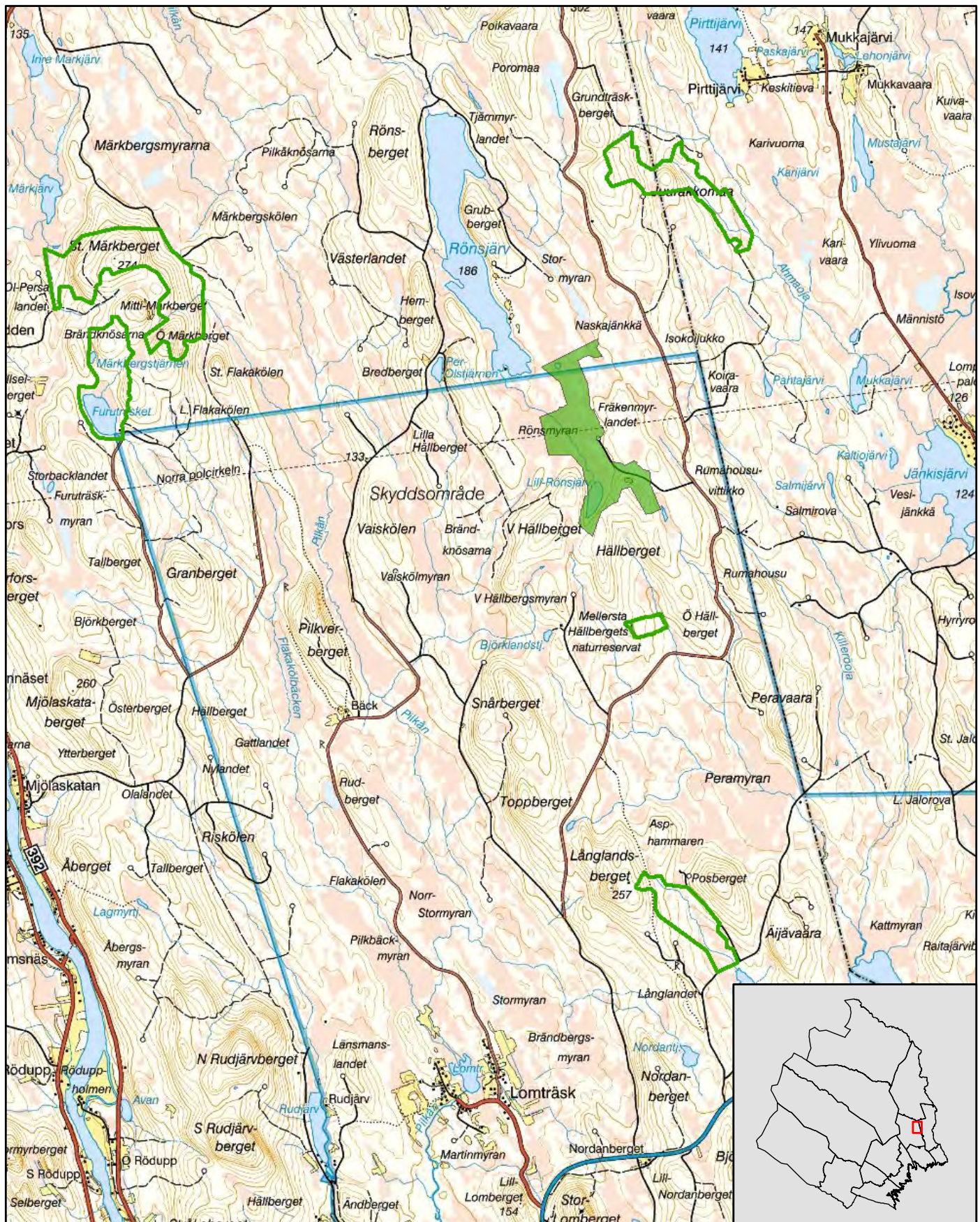

Naturreservatet Rönsmyrän

Överkalix kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2011. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

- Naturreservatet Rönsmyrän
- Andra naturreservat

0 1 2 3 4 5 Kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET RÖNSMYRAN I ÖVERKALIX KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-8561-11.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas till fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning. I utvecklingsmarker kan även andra åtgärder genomföras.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

BEVARANDEMÅL

Skog

i) Värdekärna

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt.

ii) Utvecklingsmarker

Eventuella skötselåtgärder i områdets utvecklingsmarker bör utredas och tas upp vid en revidering av skötselplanen. Tillsvidare ska dessa områden fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Avveckling av främmande trädslag

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (till exempel *Pinus contorta*) inte ska finnas. Avveckling av främmande trädslag är därför en prioriterad åtgärd inom reservatet.

Det finns contortaplanteringar i direkt anslutning till norra delen av reservatet. Om contorta eller andra främmande trädslag upptäcks i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

Våtmarker

Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Myren Rönsmýran har inventerats genom Länsstyrelsens våtmarksinventering och har klassificerats som en myr med höga naturvärden.

Brand

På grund av anläggningarna i området ska bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att naturreservatet har beslutats.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationstavla med föreskrifter sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A.

Aktuell information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Anläggningar

I reservatet finns en äldre rengärda med två stugor och en lada, samt även ett flertal stängsel. I dagsläget är anläggningen delvis förfallen, bland annat har en stor del av renstängslet fallit omkull. Pirttijärvi sameby äger anläggningarna men anger att man på grund av de mycket täta contortaplanteringar som omger reservatet inte har kunnat nyttja anläggningen de senaste åren. Samebyn har dock planer på att återuppta renskötseln i området så snart det är möjligt och i samband med detta kommer anläggningen att rustas upp. Inför en upprustning bör Pirttijärvi sameby samråda med Länsstyrelsen och markägaren angående utformningen av anläggningar i området.

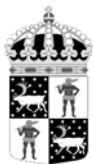
Skulle det visa sig att det liggande stängslet är en olägenhet för djurliv eller allmänheten kommer Länsstyrelsen att ta upp en diskussion med markägaren och samebyn.

SAMMANFATTNING AV ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Kontroll av att contorta inte etablerar sig i reservatet	Vart 10: år
Översyn och eventuell revidering av skötselplan	Senast 2022
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart 10:e år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilaga:

- A. Karta
- B. Artlista

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8561-11

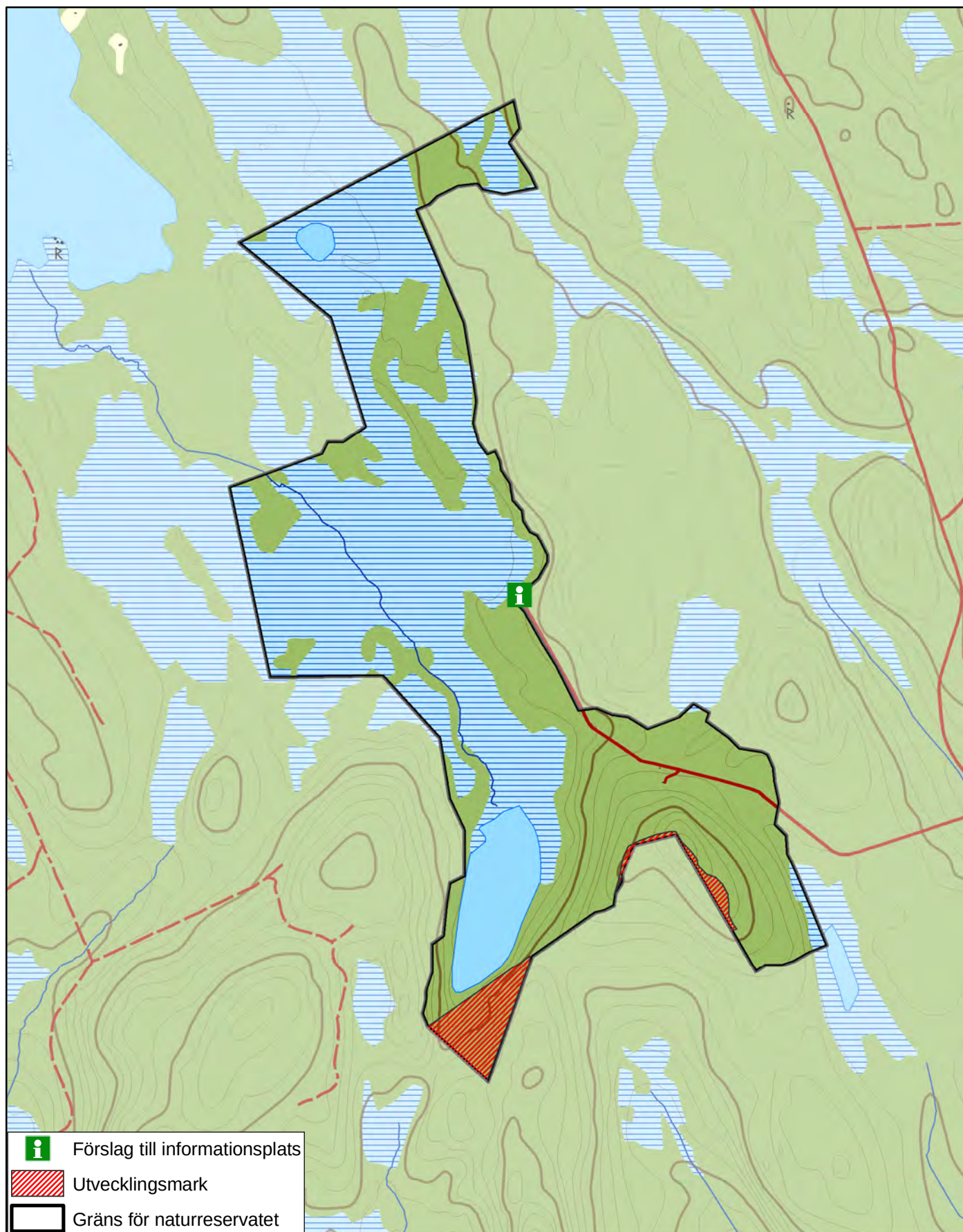
NR2020985

Bilaga A

Naturreseptatet Rönsmyrän

Avgränsning, markslag och information

Skala 1:20 000

© Lantmäteriet

0 0,5 1 kilometer

Artlista naturreservatet Rönsmýran

- signalarter och rödlistade arter

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Doftticka	<i>Haploporus odoratus</i>	VU
2.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
3.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
4.	Gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
5.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	
6.	Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT
7.	Garnlav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	
8.	Liten aspgelélav	<i>Collema curtisporum</i>	VU
9.	Stiftgelélav	<i>Collema furfuraceum</i>	NT
10.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
11.	Skinnlav	<i>Leptogium saturninum</i>	
12.	Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT
13.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT
14.	Kranshakmossa	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2010, VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Källa:

- Länsstyrelsens översiktliga inventering 2009 och 2010.